

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

เด็กในวันนี้ คือผู้ใหญ่ในวันหน้า ดังนั้นอนาคตของเด็กจึงเป็นอนาคตของชาติ ในสภาพปัจจุบันที่เศรษฐกิจและสังคมที่ปรับเปลี่ยนไปเป็นสังคมสารสนเทศ มีการสื่อสารที่รวดเร็ว และมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เด็กสามารถเข้าถึงเรื่องราวข่าวสารต่าง ๆ ทั้งเหมาะสมและไม่เหมาะสมได้อย่างเต็มที่ ความทันต่อสมัยนิยมที่เน้นวัตถุนิยม จนก่อนให้เกิดภาวะและปัญหาทางสังคมมากมาย ตั้งแต่ปัญหาการย้ายถิ่นฐานของประชากรวัยแรงงาน การปล่อยปละละเลย หรือละเว้นการดูแลเด็กและเยาวชนให้มีพัฒนาการตามวัยอย่างเหมาะสม การปกป้องและป้องกันเด็กและเยาวชนจากอุบัติเหตุและอุบัติเหตุต่าง ๆ การบริโภคสื่อที่ไม่เหมาะสม ตลอดจนปัญหาภายในครอบครัวมากมาย เช่น สัมพันธภาพของครอบครัวที่สั่นคลอน ปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัว การทำร้ายทารุณกรรม การทิ้งเด็กและเยาวชนให้ผู้สูงวัยในครอบครัวเลี้ยงดู ฯลฯ การพัฒนาคุณภาพของเด็กนั้นเป็นหน้าที่ของทุกภาคส่วนในสังคมจึงต้องร่วมมือกันเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยอย่างสุดความสามารถ แต่ยังมีรูปแบบแนวทางในการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ในกรณีของเด็กกับปัญหายาเสพติด ถ้าคนในประเทศมีวิถีชีวิตว่าเด็กต้องได้รับการปกป้องคุ้มครอง ชุมชนก็จะทำทุกวิถีทางที่จะให้ชุมชนของตนปลอดภัยจากยาเสพติด โรงเรียนก็ทำหน้าที่สร้างวิถีชีวิตที่ถูกต้อง ครอบครัวจะเป็นภูมิคุ้มกันให้เด็กตั้งแต่ต้นทางด้วยการสื่อสารและความเข้าใจที่ถูกต้องระหว่างคนในครอบครัวด้วยกัน โดยต้องมีนโยบายระดับประเทศที่กระทรวงที่สำคัญต้องทำหน้าที่ดูแล กระทรวงยุติธรรมทำหน้าที่ออกกฎหมายและดูแลให้ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ทำหน้าที่ป้องกันยาเสพติดอย่างแข็งแรง กระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่เสริมสร้างสุขภาพครอบครัวตั้งแต่เด็กอยู่ในครรภ์และทำหน้าที่ทำให้ครอบครัวแข็งแรง ด้านสุขภาพตั้งแต่ต้นทาง ระบบการศึกษามีหน้าที่ทำให้โรงเรียนมีความเข้มแข็ง ในขณะที่ภาคเอกชนก็มีหน้าที่ผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่จะนำไปสู่การสร้างสังคมที่พร้อมจะปกป้องคุ้มครองเด็ก อาทิ ช่วยผลักดันให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองแรงงานเด็กอย่างเต็มที่ สภาเด็กและเยาวชน ทั้งระดับภูมิภาคและส่วนกลางตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 ก็ยังขาดทิศทางระบบการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการเป็นตัวแทนพลังเสียงเด็กของทุกกลุ่มวัย รวมทั้งเด็กนอกระบบการศึกษา เด็กสถานะยากลำบาก และเชื่อมโยงระหว่างภาคีเครือข่ายในกลุ่มเด็กและผู้ใหญ่ ทำให้กลไกของสภาเด็กและเยาวชนขาดศักยภาพ ไม่มีประสิทธิภาพที่จะเป็นตัวแทนหรือแกนนำการเปลี่ยนแปลง สร้างพลังบวกระหว่างเพื่อนสู่เพื่อน เพื่อขยายผลในวงกว้างไปในทิศทางที่ดี แต่กลับซิมซับรูปแบบการเมืองมาใช้ในกลไกของสภาเด็กและเยาวชน ขณะที่กลุ่มเด็กพฤติกรรมเสี่ยง ไม่ว่าจะกลุ่มความรุนแรง โคร่งข่ายาเสพติด บุหรี่ เหล้า กลับขยายวงกว้างอย่างรวดเร็ว ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบเครือข่ายพลังบวก อย่างเช่นสภาเด็กและเยาวชนยังอ่อนแอไร้ทิศทาง ขาดศักยภาพและซิมซับระบบอำนาจมากเกินไปจนไม่สามารถขยายผลของเครือข่ายในรูปแบบเพื่อนช่วยเพื่อน หรือเพื่อนชวนกันทำความดีขยายตัวในวงกว้างล้วนมีผลกระทบต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยอย่างมาก

ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้น การศึกษาปฐมวัยนับว่าเป็นการจัดการศึกษาพื้นฐานที่สำคัญ สามารถพัฒนาความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของบุคคลได้อย่างเต็มที่ และเป็นรากฐานสำคัญเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนชั้นประถมศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษา แห่ง พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, น. 6-7) ได้ระบุไว้ในหมวด 3 ระบบการศึกษา มาตรา 18 ว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้จัดใน สถานศึกษาเป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและโรงเรียน ซึ่งสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการ และเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่นส่วนโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพุทธศาสนา หรือศาสนาอื่น และศูนย์การเรียน ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด

การศึกษาในปัจจุบันให้กระบวนการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เด็กเล็กเป็นผู้ที่สามารถพัฒนาได้ตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ จากสภาพการเรียนการสอนในปัจจุบันจะต้องมีความเป็นสากล แต่ในขณะเดียวกัน ผู้เรียนจะต้องรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ในขณะเดียวกันก็ต้องคำนึงถึงความเป็นไทยด้วย การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ควรเป็นไปอย่างรวดเร็ว และเป็นแบบบูรณาการโดยให้มีการจัดการเรียนรู้ ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กระดับปฐมวัย เพราะวัยนี้สามารถพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เด็กทุกคนได้รับโอกาสเท่าเทียมกันอย่างมีคุณภาพ ดังนั้น ครู ผู้สอน ผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้เรียนต้องรวมกันที่จะเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน เต็มตามความสามารถ กระบวนการจัดการเรียนการสอน จะต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนการสอนในปัจจุบันจะต้องมีการประยุกต์รวม ความรู้ทางด้านจิตวิทยา และวิธีการสอนเข้าด้วยกัน จึงจะทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ

สภาพปัญหาคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า ได้มีการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลโคกโคเฒ่า จังหวัดสุพรรณบุรี (วรรณวิภา จิตุชัย และคณะ, 2554, น. 151-165) ดังต่อไปนี้

1. ผู้นำชุมชน และผู้บริหารศูนย์ไม่ตระหนักและเข้าใจถึงบทบาทและความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
2. ความขัดแย้งด้านการดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์กับผู้บริหารโรงเรียน
3. ด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใส และยุติธรรมเพื่อให้การดำเนินงานเกิดประโยชน์ทางการศึกษาอย่างแท้จริง
4. ชาวบ้านยังขาดความเข้าใจในบทบาทของชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทำให้ความสัมพันธ์กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่เท่าที่ควรและไม่เป็นไปตามทิศทางเดียวกัน
5. ห้องเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโคกโคเฒ่า ไม่มีหน้าต่าง อากาศถ่ายเทไม่สะดวก มียุงชุม ครูต้องฉีดยากันยุงทุกวันซึ่งเป็นอันตรายกับเด็ก

6. อาคารเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโคกโคเฒ่า ตั้งอยู่ติดกับอาคารเรียนมัธยมเสียงดัง รบกวนการเรียนการสอนและเวลาพักผ่อน รวมทั้งเด็กจะเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม
7. เด็กไม่ได้ไปทัศนศึกษาออกสถานที่หรือแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ทำให้ขาดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง
8. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโคกโคเฒ่า ไม่มีสนามเด็กเล่นและเครื่องเล่น รวมทั้งพื้นที่ให้วิ่งเล่น
9. ขาดสื่อการสอนและอุปกรณ์ รวมทั้งคอมพิวเตอร์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก
10. อาคารเรียนไม่เป็นเอกเทศ

การศึกษาคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่าในด้าน จุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และโอกาส (SWOT) (วรรณวิภา จัตุชัย และคณะ, 2554, น. 164-165 มีดังต่อไปนี้

จุดแข็ง (Strength)

1. มีบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาตรงตามวุฒิทางการศึกษาปฐมวัยและมีสัดส่วนของครูกับเด็กที่ถูกต้องเป็นไปตามมาตรฐานตามเกณฑ์ชีวิตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. มีการใช้หลักสูตรและกิจกรรมการจัดประสบการณ์ที่เป็นไปตามหลักสูตรของกรมการปกครองท้องถิ่นและหลักสูตรที่ใช้ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย 3-5 ปี เพื่อพัฒนาเด็กทั้ง 4 ด้าน
3. มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องที่เป็นมุมศูนย์การเรียนรู้ตามหลักการศึกษาศึกษาปฐมวัยเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่เด็ก
4. มีการประชาสัมพันธ์โดยแจ้งให้ชุมชนทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
5. จัดโครงการและกิจกรรมระหว่างศูนย์ฯ กับชุมชนอย่างต่อเนื่อง และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

จุดอ่อน (Weakness)

1. อาคารเรียนไม่เป็นเอกเทศ ไม่มีสนามเด็กเล่น และห้องเรียนมีขนาดเล็กไม่สะดวกในการทำกิจกรรม
2. การขาดสื่อการสอน อุปกรณ์และ เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก
3. บุคลากรขาดการส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและการพัฒนาตนเอง
4. บุคลากรในชุมชนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

โอกาส (Opportunity)

1. จัดงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์ที่เป็นเอกเทศเพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 2 ศูนย์มีการพัฒนาและมีมาตรฐานตามเกณฑ์ชีวิตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. มีแผนพัฒนาที่เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสู่การเป็นต้นแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีมาตรฐาน
3. เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยแก่หน่วยงานและชุมชน
4. การสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย กับสถาบันระดับอุดมศึกษาในท้องถิ่น

อุปสรรค (Threat)

1. ผู้นำชุมชน และผู้บริหารศูนย์ฯ ไม่ได้ตระหนักและเข้าใจถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
2. ความขัดแย้งด้านการดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์ฯ กับผู้บริหารโรงเรียน
3. ขาดงบประมาณในการบริหารจัดการที่พอเพียงกับการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในการจัดตั้ง ศูนย์ฯ เป็นเอกเทศ
4. เด็กไม่มีพื้นที่ในการได้รับกิจกรรมพัฒนาศักยภาพได้เต็มที่
5. ขาดสื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กเช่น สื่อการสอน และคอมพิวเตอร์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (2547, น. 2) ได้ระบุไว้ในมาตรา 7 ว่า “...ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี ทุนบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู...” แต่การที่จะปฏิบัติให้เป็นตามปณิธานที่ได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้นได้นั้น สถาบันจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในท้องถิ่นอย่างแท้จริง จึงจะสามารถนำมาและพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมดังนั้นการจัดการเรียนการสอนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา รวมทั้งบุคลากรในท้องถิ่น จะต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดให้หันเข้ามาร่วมมือกัน เพื่อจัดการศึกษาในด้านต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, น. 9) ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดการศึกษาในประเด็นดังกล่าวข้างต้น โดยระบุไว้ในมาตรา 29 ไว้ว่า ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน และในมาตรา 58 ที่ระบุว่า หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มาตรา 58 ที่ระบุว่า ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณการเงิน และทรัพย์สินจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ได้กำหนดอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ปฐมวัย ด้านอุตสาหกรรมอาหาร ด้านอุตสาหกรรมบริการ และด้านพยาบาลศาสตร์ โดยเฉพาะด้านการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิตได้ดำเนินโครงการความร่วมมือกับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ในการพัฒนานักศึกษาที่เข้าร่วมในโครงการ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ดูแลเด็ก

ที่ปฏิบัติการสอนภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาเรียนในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเป็นระยะเวลา 4 ปี มีการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยการปฏิบัติเน้นด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปในชั้นปีที่ 4 และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ได้ทำการวิจัยติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและได้ไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการระดับปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ปี 2551 พบว่าบัณฑิตในหลักสูตรจำนวนไม่น้อยยังขาดทักษะในการประยุกต์ความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง พบว่านายจ้าง / ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (สถาบันวิจัยและพัฒนา, 2551)

ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งความล้มเหลวในระดับต่าง ๆ ของกลไกในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก กำลังจะก่อตัวเป็นพายุทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศที่ระบอบล้าสมัยไปทั่วอย่างรวดเร็วหรือซับซ้อนมากขึ้นจนในที่สุดยากแก่การแก้ไข คุณภาพชีวิตเด็กในสังคมยุคปัจจุบัน เด็กจึงจะต้องเข้มแข็งเป็นคนดี มีความสุข และขณะเดียวกันต้องมีทักษะชีวิต โดยทั้งหมดนี้รวมเข้าด้วยกัน เพื่อที่จะสามารถพึ่งพาตนเอง และอยู่บนสัมมาชีพที่สุจริตได้ รวมทั้งปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของตนเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของโลก และเทคโนโลยีที่มีอยู่อย่างเหมาะสมด้วย การพัฒนาเด็กให้มีความสามารถและปรับตัวได้ทันที จึงต้องมุ่งไปที่การสร้างพื้นฐานคุณภาพชีวิตและพัฒนาการที่สมวัย เพื่อเป็นรากฐานที่ดีให้เด็กสามารถเติบโตและพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มความสามารถในอนาคต รวมทั้งต้องสร้างเด็กให้มีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตลอดไป ปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เป็นปัญหาที่ต้องหาทางแก้ไขเพื่อให้คุณภาพชีวิตของเด็ก เยาวชน และครอบครัวให้ดีขึ้น จำต้องมีการพัฒนาศักยภาพในการคิด วิเคราะห์ พัฒนา และเรียนรู้จนเกิดเป็นความรู้ความเข้าใจและตระหนักในการสร้างเสริมสุขภาพ ซึ่งจะส่งผลให้เด็ก เยาวชน และครอบครัวในพื้นที่มีคุณภาพชีวิต และสุขภาวะที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืนต่อไป

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต มีหน้าที่รับผิดชอบผลิตบัณฑิตด้านการศึกษาปฐมวัย ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีวิทยาเขตการศึกษาที่จังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งอยู่ที่ตำบลโคกโคเฒ่า ทำหน้าที่จัดการศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี มีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาครูและผู้ดูแลเด็ก จากสภาพปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้น คณะผู้วิจัยเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างเร่งด่วน ในการวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก ในชุมชนโคกโคเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปเป็นแบบอย่างและแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก ในการที่จะเสริมสร้างโอกาสให้เด็ก ได้รับการช่วยเหลือคุ้มครอง และได้รับบริการทุกด้านอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม เพื่อให้มีศักยภาพของพลเมืองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ รู้เท่าทัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันได้อย่างเต็มศักยภาพ มีความเจริญเติบโตทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนโคกโคเต่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเต่า
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเต่า
3. เพื่อพัฒนารูปแบบ (Model) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเต่า
4. เพื่อนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาได้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษานี้กำหนดศึกษาจากตำบลโคกโคเต่าที่ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอเมือง ซึ่งประกอบไปด้วย 4 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 บ้านโคกโคเต่า หมู่ที่ 2 บ้านลำยาง หมู่ที่ 3 บ้านสามก๊ก และหมู่ที่ 4 บ้านสามหนอง

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรเป้าหมายที่กำหนดศึกษาครั้งนี้ คือประชากรทุกคนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน จำนวน 4 หมู่บ้าน ในเขตตำบลโคกโคเต่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 3,805 คน

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา คือ

- 3.1 บริบทของเด็กในตำบลโคกโคเต่า ในด้านสภาพชีวิตปัจจุบันของเด็ก ทั้งด้านนโยบายชุมชน เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม
- 3.2 ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านครอบครัว วิธีการเลี้ยงดู โภชนาการในครอบครัว ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม
- 3.3 เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเต่า

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

1. คุณภาพชีวิต หมายถึง การรับรู้ระดับสภาพการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ ในการดำรงชีวิตในสังคมตามที่ได้รับรองตอบสนองความต้องการ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นความพอใจในการดำรงชีวิต และมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย มีชีวิตร่วมกับสมาชิกในครอบครัวอย่างมีความสุข

2. สภาพของคุณภาพชีวิตของเด็ก หมายถึง การรับรู้สภาพการดำรงชีวิตในปัจจุบันของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในชุมชนโคกโคเต่าใน 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสภาพแวดล้อม ดังนี้

2.1 คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย (Physical domain) หมายถึง การรับรู้สภาวะการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ของเด็กทางด้านร่างกาย การสนองความต้องการให้มีความสุขสมบูรณ์

2.2 คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ (Psychological domain) หมายถึง การรับรู้สภาวะการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุทางจิตใจ การสนองความต้องการด้านความคิด ความเชื่อให้มีความสบาย

2.3 คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (Social relationship) หมายถึง การรับรู้สภาวะการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ของเด็กเกี่ยวกับการสนองความต้องการความสัมพันธ์ของตนกับผู้อื่น การช่วยเหลือกัน การสนับสนุนของชุมชน

2.4 คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) หมายถึง การรับรู้สภาวะการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ของเด็กเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต การให้ความรู้ข้อมูลข่าวสาร การช่วยเหลือหรือให้สิ่งจูงใจ การอำนวยความสะดวกให้เข้าถึงบริการ การร่วมกิจกรรมนันทนาการ งานอดิเรกตามความเหมาะสม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครู ผู้บริหารได้ทราบระดับคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนโคกโคเต่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
2. ครูผู้บริหารได้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนโคกโคเต่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
3. ผู้บริหาร ครู ชุมชนได้ทราบรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กในชุมชนโคกโคเต่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
4. นำเสนอรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กแก่องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เพื่อให้การผลักดันแนวทางการนำไปใช้ในการพัฒนาชีวิตเด็ก อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กสามารถนำรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กไปใช้ หรือไปปรับ/ประยุกต์ใช้ในหน่วยงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กในหน่วยงานนั้น ๆ